

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-55>

УДК 338.48–44:640.43(477)

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОДОРОЖЕЙ У СІЛЬСЬКОМУ ЗЕЛЕНОМУ ТУРИЗМІ: ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМИ СЕЗОННОСТІ

ORGANIZATION OF TRAVEL IN RURAL GREEN TOURISM: OVERCOMING THE PROBLEM OF SEASONALITY

Кушнір Леся Павлівна

кандидат економічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри туристичного бізнесу та гостинності,
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8456-4935>

Kushnir Lesya

Lviv National Stepan Gzhytsky University
of Veterinary Medicine and Biotechnology

У статті розглянуто проблему сезонності в організації сільського зеленого туризму та окреслено шляхи її подолання. Зазначено, що нерівномірний розподіл туристичних потоків упродовж року знижує ефективність використання ресурсів, спричиняє фінансову нестабільність і гальмує розвиток місцевих громад. Проаналізовано досвід Австрії, Італії, Іспанії, Франції, Польщі та Словенії, де запроваджуються заходи для стимулювання міжсезонного туризму: диверсифікація послуг, організація культурних і гастрономічних подій, розвиток wellness- і агротуризму, активне маркетингове просування. Узагальнено пропозиції для України, серед яких створення цілорічних туристичних продуктів, цифровізація послуг і підтримка програм розвитку сільських територій. Це сприятиме сталому розвитку туризму, збереженню культурної ідентичності українського села.

Ключові слова: організація туристичних подорожей, сільський зелений туризм, сезонність, туристичний ринок, сталий розвиток, Україна.

The article examines the issue of seasonality in the organization of rural green tourism and identifies effective ways to overcome it, drawing on European experience and proposing solutions adapted to Ukrainian realities. Seasonality is defined as a major structural problem that leads to uneven distribution of tourist flows throughout the year, inefficient use of local resources, unstable incomes of rural households, and limited employment opportunities for local residents. It also affects the competitiveness of destinations and discourages long-term investment in rural areas. The study emphasizes that tackling seasonality requires a comprehensive strategy based on diversification of tourist offers, development of infrastructure suitable for year-round operation, and enhancement of marketing and digital promotion activities. Particular attention is paid to the practices of Austria, Italy, France, Poland, and Slovenia, which have successfully implemented various approaches to extend the tourist season and ensure a steady inflow of visitors. These approaches include the development of agrotourism and wellness tourism, the organization of cultural, gastronomic, and craft festivals during the low season, and the creation of integrated regional routes that combine natural, cultural, and recreational attractions. In Austria, for example, the "Urlaub am Bauernhof" network has strengthened cooperation among rural households and promoted off-season stays through common marketing tools. In Italy and France, the "slow tourism" concept and seasonal culinary events help maintain interest in rural areas beyond the summer period, while Poland and Slovenia encourage active and wellness tourism to attract tourists in colder months. The article summarizes the key lessons relevant to Ukraine, emphasizing that the implementation of all-season rural tourism can contribute to sustainable community development, preservation of local cultural heritage, and diversification of the rural economy. The proposed measures include creating thematic products for different seasons, supporting rural tourism clusters, introducing digital booking systems, improving transport accessibility, and establishing state and regional programs for the financial and educational support of household owners. The Ukrainian adaptation of European practices can not only mitigate the negative impact of seasonality but also promote Ukraine's image as a country of rich natural, cultural, and agrarian resources suitable for sustainable, year-round tourism.

Keywords: organization of tourist trips, rural green tourism, seasonality, tourist market, sustainable development, Ukraine.

Постановка проблеми. Проблема сезонності є однією з головних у розвитку сільського зеленого туризму, адже більшість туристичних потоків у цьому виді туризму зосереджується у теплий період року – травень-вересень. Натомість у холодний сезон кількість туристів суттєво зменшується, що призводить до скорочення доходів власників садиб, неефективного використання інфраструктури й ін.

Ще один аспект проблеми полягає у фінансовій нестабільності господарств, які надають послуги сільського зеленого туризму. Через сезонний попит власники садиб змушені отримувати доходи головно впродовж декількох місяців, що ускладнює покриття витрат на утримання об'єктів, та оновлення матеріально-технічної бази. Крім того, сезонність перешкоджає формуванню стабільної зайнятості місцевого населення, знижує інвестиційну привабливість усього району, що орієнтується на сільський туризм, уповільнює розвиток суміжних сфер – торгівлі, транспорту, харчування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання розвитку сільського зеленого туризму послідовно привертає увагу українських і зарубіжних науковців, оскільки цей вид туристичної діяльності належить до найбільш перспективних напрямів, безпосередньо пов'язаних із концепцією сталого розвитку. Попри це, кількість досліджень, присвячених конкретним аспектами організації цього виду туризму, зокрема щодо подолання впливу сезонності, залишається відносно незначною.

Частина наукових праць зосереджується на розгляді цього явища у контексті інноваційної діяльності. Зокрема, зелений туризм як середовище реалізації інноваційної діяльності досліджено у працях А. В. Шевчук та Л. Т. Шевчук [1]. Калачевська Л. І. З. розглядає його як інструмент інноваційного розвитку сільських територій [2], тоді як Кужель В. В. аналізує інноваційні механізми функціонування підприємств сільського зеленого туризму в Україні [3]. Лукомська О. І. визначає зелений туризм як інноваційний напрям диверсифікації аграрного бізнесу [4]. Приклади впровадження рішень, які б подолали проблему сезонності у сільському туризмі, наведено в публікаціях І. Аتماжова та А. Аتماжової, присвячених розвитку апітуризму [5], а також у роботах Г. Гапоненко, А. Василенка та І. Шамари [6].

Серед новітніх досліджень слід виокремити праці з диверсифікації сільського туризму в Україні на основі європейського досвіду та

порівняльного вивчення туристичного потенціалу сільського туризму в Україні та ЄС, які здійснили Череп О., Осаул А. [7–8]. У статтях Г. Заваріки і А. Видренко [9], а також Т. Зінчука і Т. Усюк [10], проаналізовано різноманітні аспекти сталого розвитку зеленого туризму, зокрема в умовах глобальних економічних криз. Окремо досліджено також маркетингові та мережеві інструменти для розвитку креативного сільського туризму [11].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Серед головних невирішених питань у дослідженні сезонності в сільському зеленому туризмі варто виокремити недостатню їх теоретичну розробленість. Механізми вирівнювання туристичних потоків упродовж року також є мало дослідженими. Часто відсутній системний аналіз чинників, що формують сезонність у різних регіонах, зокрема кліматичних, поведінкових, економічних і культурних. Іншою проблемою є слабе опрацювання практичних інструментів її подолання. Бракує комплексних моделей управління сезонністю, які б поєднували державну політику, маркетингові стратегії, інноваційні продукти та місцеві ініціативи. Недостатньо уваги надано вивченню зарубіжного досвіду адаптації туристичних господарств до позасезонних умов, розвитку форм активності в період несезону. Актуальним залишається питання створення цілісної науково-практичної бази для розроблення ефективних стратегій подолання сезонності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в тому, щоб проаналізувати передовий досвід різних європейських країн у подоланні сезонності в сільському зеленому туризмі, та на цій основі розробити рекомендації для України.

Виклад основного матеріалу. Сільський зелений туризм набуває особливої важливості для сучасної України за умов воєнного стану, оскільки він сприяє соціальній стійкості та відновленню місцевих громад. У ситуації, коли значна частина міського населення шукає безпечніші місця для тимчасового або постійного проживання, сільські території стають простором притулку, психологічного відновлення та адаптації. Садиби зеленого туризму можуть приймати також внутрішньо переміщених осіб, пропонуючи їм умови для проживання, зайнятості та інтеграції в нове середовище.

Подолання проблеми сезонності в сільському зеленому туризмі вимагає системного

підходу, який охоплює економічні, організаційні, маркетингові та соціокультурні заходи. Насамперед важливо розширити сезонність пропозицій шляхом створення цілорічних продуктів – не лише літнього відпочинку, а й зимових, осінніх і весняних форм дозвілля. Це можуть бути святкові події, етнофестивали, різдвяні ярмарки, зимові прогулянки, катання на конях, кулінарні школи та екоосвітні програми.

Іншим напрямом є диверсифікація послуг і форм відпочинку. Окрім проживання у сільських садибах, господарі можуть пропонувати екскурсії до природних об'єктів, участь у сільськогосподарських роботах, ремісничі майстер-класи, гастрономічні тури, wellness- та SPA-послуги. Такий підхід дозволяє охопити різні категорії туристів.

Ще одним кроком є інтеграція з іншими видами туризму – культурним, освітнім, подієвим, релігійним і лікувально-оздоровчим. Важливим аспектом є також розвиток на основі інфраструктури сільського зеленого туризму різноманітних нішевих видів туризму, що розвиваються в межах концепції серйозного дозвілля [12–13]. Ще один аспект – поєднання з ностальгійним туризмом, особливо в контексті появи нової української діаспори, а також наявності численних ресурсів ностальгійного туризму з давніших часів [14].

Нарешті, важливий аспект стосується маркетингу та цифрових технологій. Необхідно просувати ідею сільського туризму як цілорічного відпочинку через соціальні мережі, туристичні платформи та партнерські програми з міськими турагентствами. Важливим є також впровадження ідей розумного менеджменту [15], а якщо ширше – сталого розумного роз-

витку туризму, який є важливим як загалом для держави так і для її регіонів [16].

Необхідною є також державна та регіональна підтримка. Програми мікрогрантів із залученням європейської допомоги, навчання власників садиб, розвиток транспортної доступності та туристичної інфраструктури можуть суттєво зменшити наслідки сезонності. Створення мережі центрів розвитку сільського туризму, консультаційних офісів і місцевих туристичних асоціацій допоможе координувати зусилля та стимулювати інновації в галузі.

Узагальнені рішення і заходи із подолання фактору сезонності в процесі організації сільського зеленого туризму наведено в таблиці 1.

Саме на основі подібних рішень працюють організатори сільського туризму в країнах Євросоюзу (табл. 2). Загалом ж на підставі вивчення зазначеного вище європейського досвіду для України доцільно запропонувати наступні практичні дії. По-перше, варто поєднувати природні ресурси з подіями та послугами – гастро-фестивалі, тематичні вихідні, wellness-програми і майстер-класи роблять село привабливим у плечові місяці (приклади Франції, Італії). По-друге, потрібно розробляти національні/регіональні стратегії та нормативи (Словенія), що створюють рамки для інвестицій у транспорт, здійснювати цифровізацію й просування продукту в сільському туризмі. По-третє, доцільно креативно використовувати кліматичних переваги: південні регіони (Андалусія в Іспанії) приваблюють туристів у холодні місяці; в північних/гірських регіонах – розробляють зимові/осінні активності для споживачів послуг сільського туризму (Австрія, Польща).

Таблиця 1

**Подолання сезонності в розвитку сільського зеленого туризму:
перспективні рішення, заходи і очікувані результати**

Рішення	Заходи	Очікувані результати
Розширення сезонності	Зимові фестивалі, кулінарні школи, святкові події	Цілорічне відвідування, збільшення доходів
Диверсифікація послуг	Екотури, ремісничі майстер-класи, SPA, агротуризм	Нові аудиторії, різноманітність пропозицій
Інтеграція з іншими видами туризму	Культурні, подієві, релігійні, ностальгійні маршрути	Стійкий інтерес протягом року
Маркетинг і цифровізація	Просування онлайн, сезонні пакети, розумний менеджмент	Зростання попиту і впізнаваності
Державна підтримка	Гранти, навчання, інфраструктура	Стабільність бізнесу, розвиток громад

Джерело: сформовано автором на основі [1–11]

Таблиця 2

Європейські приклади подолання сезонності в розвитку сільського зеленого туризму

Країна / регіон	Конкретні приклади заходів / політик	Як зменшує сезонність
Словенія Дунайські/ Альпійські зони	Підсилення доступності, розвиток пропозицій для оздоровлення; календарні гастрономічні та спра-події в осінньо-зимовий період; каталог фермерських садиб з можливістю бронювання.	Стратегічна координація (транспорт, просування, сервіси), створення інфраструктури для цілорічного туризму
Іспанія Андалусія (Малага, Сьєрра де Арасена)	Нормативна база для «active & rural tourism», просування на національному рівні (напр., акції на вихідні), розвиток активних видів (пташиний туризм, еко-маршрути), фестивалі у міжсезоння	Правове регулювання та просування гнучких активностей; теплий клімат що дозволяє відпочивати у несезон
Австрія Альпи, Сальцкам-мергут	Розвиток «farm stay» (сільських садиб) та просування перед- та післясезонних пропозицій; промо кампанії; адаптація пропозицій (велнес, піші маршрути, велотуризм) для цілорічного відвідування	Перехід від «сезонної» моделі до рівномірнішого розподілу ночівель по місяцях; створення турів, що пропонують в несезон
Італія Трентіно - Альто-Адідже	Програми «slow/roots tourism», просування осінніх і зимових активностей (гастро-події, оздоровчі програми, лижні/гірські пропозиції); інструменти онлайн-бронювання і пакети «all-season»	Комбінація гірської (зима) та природної/гастрономічної (осінь/весна) пропозицій
Франція Прованс-Альпи- Лазурний берег, Перигор	Сприяння агротуризму (gîtes, farm stays), фестивалі та гастрономічні події в міжсезоння; просування «slow tourism» та екологічні каталоги фермерських пропозицій; туристичні портали	Події й гастро-пропозиції в міжсезоння; каталоги що, допомагають гостям знайти відкриті взимку об'єкти
Польща Мазурські озера, Бещади	Розвиток «off-season» активностей: зимові види спорту, wellness/спа-пропозиції, локальний гастротуризм; національні промо-кампанії «off-season fun» для перетворення природних ресурсів на зимові атракції	Створення «нестандартних» зимових продуктів, просування їх як пригодницьких досвідів, що приваблюють туристів

Джерело: сформовано автором на основі [17–22]

Висновки. Проблема сезонності є одним із головних чинників, які стримують сталий розвиток сільського зеленого туризму. Її подолання потребує системного підходу, який охоплює диверсифікацію туристичних продуктів, удосконалення інфраструктури, впровадження сучасних маркетингових стратегій та ефективну співпрацю між господарями садиб, громадами і державними інституціями. Європейський досвід демонструє, що залучення місцевих ресурсів, розвиток міжсезонних подій, гастрономічних і культурних фестивалів, а також цифрове просування туристичних пропозицій є дієвими

інструментами забезпечення цілорічної активності. Для України важливо адаптувати ці практики з урахуванням національних особливостей, природного потенціалу та соціально-економічних умов сільських територій. Застосування стратегії розвитку туризму, орієнтованої на подолання сезонності, може не лише стабілізувати доходи місцевого населення, а й сприяти відродженню сільських громад, збереженню культурної спадщини та формуванню позитивного іміджу України як країни з різноманітними можливостями для сталого і цілорічного відпочинку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Шевчук А. В., Шевчук Л. Т. Зелений туризм як середовище інноваційної діяльності. *Інноваційна економіка*. 2017. № 9–10. С. 28–33.
2. Калачевська Л. І. Зелений туризм як напрям інноваційного розвитку сільських територій. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2018. № 6. С. 25–31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2018_6_6 (дата звернення: 29.08.2025).

3. Кужель В. В. Інноваційні інструменти розвитку підприємств сільського (зеленого) туризму в Україні. *Ефективна економіка*. 2015. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_66 (дата звернення: 29.08.2025).
4. Лукомська О. І. Сільський зелений туризм як інноваційний напрям диверсифікації агробізнесу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал*. Острогор : Вид-во НУ«ОА», травень 2016. № 1(29). С. 13–17.
5. Аتماжов І., Аتماжова А. Апітуризм – перспективний напрямок розвитку сільського туризму в Україні. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14011205>.
6. Гапоненко Г. І., Василенко А. В., Шамара І. М. Перспективи організації «Зелених шляхів» в Україні як пріоритетний напрямок розвитку ринку внутрішнього туризму. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2021. № 13. С. 174–185.
7. Череп О., Осаул А. Диверсифікація сільського туризму в Україні на основі європейського досвіду. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-44>
8. Череп А. В., Осаул А. О. Туристичний потенціал сільського туризму в Україні та ЄС: порівняльний аналіз. *Причорноморські економічні студії*. 2021. № 72-2. С. 18–23. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.72-27>
9. Заваріка Г., Видренко А. Сталий розвиток зеленого туризму в епоху змін. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-106>
10. Зінчук Т. О., Усюк Т. В. Зелений туризм в умовах сталого розвитку та викликів світової економічної кризи. *Проблеми економіки*. 2020. № 3. С. 11–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2020_3_3 (дата звернення: 29.08.2025).
11. Осаул А., Безкоровайна Л., Венгерська Н. . Маркетингові та мережеві інструменти для розвитку креативного сільського туризму: можливості впровадження європейського досвіду в Україні. *Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки*. 2023. № 4 (56) С. 74–78. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2022-4-56-14>
12. Лозинський Р. М., Кучинська І. В. Спеціалізований (нішевий) туризм: розвиток концепції в українській і зарубіжній науковій літературі. *Вісн. Львів. ун-ту. Серія геогр.* 2018. Вип. 52. С. 170–182. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vgg.2018.52.10183>
13. Лозинський Р. М., Кушнір Л. П. Концепція серйозного дозвілля і туризм спеціального інтересу, або як виникають і розвиваються інноваційні види туризму. *Функціонування та перспективи розвитку туристичної галузі України* : моногр. За заг. ред. М. Ю. Барни. Львів : ЛТЕУ, 2018. С. 176–187. URL: <https://fakultet.site/data/monograph2018.pdf> (дата звернення: 27.09.2025). ISBN 978-617-602-234-3.
14. Лозинський Р. М. Кучинська І. В., Дорош Ю. С. Географія ресурсів ностальгійного туризму Жовківського району Львівської області. *Карпатський край*. 2013. № 1 (3). С. 94–102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kkr_2013_1_13 (дата звернення: 27.09.2025)
15. Lozynskyy R., Hrymak O., Kushnir L., Terletska O. and Vovk M. City size and functional specialization as factors of smart management: A case of Lviv Oblast, Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*. 2021, 19(2), 384–397. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19\(2\).2021.31](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19(2).2021.31)
16. Pantyley V., Lozynskyy R., Slyvka R. Twenty-five Years of Independent Ukraine: Is there a Way to Sustainable Healthy Development. *Problemy ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*. Vol. 12 (2017). № 2. Р. 143–160. URL: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/4988> (дата звернення: 29.08.2025)
17. Austria Grows Year-Round Tourism. URL: https://planetski.eu/2025/06/03/austria-grows-year-round-tourism/?utm_source=chatgpt.com%20%22Austrian%20Alps%20Grows%20Year-Round%20Tourism (дата звернення: 29.08.2025).
18. Yours in Trentino from September. Trentino. URL: https://www.visittrentino.info/en?utm_source=chatgpt.com%20%22Official%20site%20for%20holidays%20in%20Trentino%20Italy%20-%20Italian%20Alps (дата звернення: 29.08.2025)
19. Agritourism. Agritourism in Provence, Alps and Côte D'azur. URL: https://provence-alpes-cotedazur.com/en/things-to-do/agritourism/?utm_source=chatgpt.com%20%22Agritourism%20in%20Provence,%20Alps%20and%20C%C3%B4te%20 (дата звернення: 29.08.2025).
20. Active and Rural Tourism in Andalusia Explained. Real Estate. URL: https://realestateandalusia.es/active-and-rural-tourism-in-andalusia-explained/?utm_source=chatgpt.com%20%22Active%20and%20Rural%20Tourism%20in%20Andalusia%20Explained (дата звернення: 29.08.2025).
21. Slovenian Tourism Strategy. 2022–2028. URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MGTS/Dokumenti/DTUR/Strategija-slovenskega-turizma-20222028-/SLOVENIAN-TOURISM-STRATEGY-2022-2028-v2.pdf?utm_source=chatgpt.com%20%22SLOVENIAN%20TOURISM%20STRATEGY%202022%E2%80%932028

22. Poland's off-season fun. Europe. URL: https://visiteurope.com/en/experience/polands-off-season-fun/?utm_source=chatgpt.com%20%22Poland%27s%20off-season%20fun (дата звернення: 29.08.2025)

REFERENCES:

1. Shevchuk, A. V., & Shevchuk, L. T. (2017). Zelenyi turizm yak seredovyshe innovatsiinoi diialnosti [Green tourism as an environment of innovative activity]. *Innovatsiina ekonomika*, 9–10, 28–33 (in Ukrainian).
2. Kalachevska, L. I. (2018). Zelenyi turizm yak napriam innovatsiinoho rozvytku silskykh terytorii [Green tourism as a direction of innovative rural development]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, 6, 25–31. http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2018_6_6 (in Ukrainian) (accessed November 29, 2025).
3. Kuzhel, V. V. (2015). Innovatsiini instrumenty rozvytku pidpriemstv silskoho (zelenoho) turizmu v Ukraini [Innovative tools for developing rural (green) tourism enterprises in Ukraine]. *Efektivna ekonomika*, 5. http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_66 (in Ukrainian) (accessed November 29, 2025).
4. Lukomska, O. I. (2016). Silskyi zelenyi turizm yak innovatsiinyi napriam dyversyfikatsii ahrobiznesu [Rural green tourism as an innovative direction of agribusiness diversification]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriya "Ekonomika"*, 1(29), 13–17 (in Ukrainian).
5. Atmazhov, I. & Atmazhova, A. (2024). Apiturizm – perspektyvnyi napriamok rozvytku silskoho turizmu v Ukraini [Apitourism as a promising direction of rural tourism development in Ukraine]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii*, (11). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14011205> (in Ukrainian).
6. Haponenko, H. I., Vasylenko, A. V., & Shamara, I. M. (2021). Perspektyvy orhanizatsii "Zelenykh shliakhiv" v Ukraini yak priorytetnyi napriamok rozvytku rynku vnutrishnoho turizmu [Prospects of organizing "Greenways" in Ukraine as a priority direction for domestic tourism development]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriya Mizhnarodni vidnosyny. Ekonomika. Krainoznavstvo. Turizm*, 13, 174–185. (in Ukrainian)
7. Cherep, O., & Osaul, A. (2021). Dyversyfikatsiia silskoho turizmu v Ukraini na osnovi yevropeiskoho dosvidu [Diversification of rural tourism in Ukraine based on European experience]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 28. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-44> (in Ukrainian) (accessed November 29, 2025).
8. Cherep, A. V., & Osaul, A. O. (2021). Turystychnyi potentsial silskoho turizmu v Ukraini ta YeS: porivnialnyi analiz [Tourism potential of rural tourism in Ukraine and the EU: A comparative analysis]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, 72(2), 18–23. <https://doi.org/10.32843/bses.72-27> (in Ukrainian).
9. Zavaryka, H. & Vydrenko, A. (2024). Stalyi rozvytok zelenoho turizmu v epokhu zmin [Sustainable development of green tourism in an era of change]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-106> (in Ukrainian).
10. Zinchuk, T. O. & Usiuk, T. V. (2020). Zelenyi turizm v umovakh staloho rozvytku ta vyklykiv svitovoi ekonomichnoi kryzy [Green tourism under sustainable development and global economic crisis challenges]. *Problemy ekonomiky*, 3, 11–17. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2020_3_3 (in Ukrainian) (accessed November 29, 2025).
11. Osaul, A., Bezkorovaina, L., & Vengerska, N. (2023). Marketynhovi ta merezhevi instrumenty dlia rozvytku kreatyvnoho silskoho turizmu: mozhlyvosti vprovadzhennia yevropeiskoho dosvidu v Ukraini [Marketing and network tools for the development of creative rural tourism: Possibilities of implementing European experience in Ukraine]. *Finansovi stratehii innovatsiinoho rozvytku ekonomiky*, 4(56), 74–78. <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2022-4-56-14> (in Ukrainian).
12. Lozynskyy, R. M. & Kuchynska, I. V. (2018). Spetsializovanyi (nishevyi) turizm: rozvytok kontseptsii v ukrainskii i zarubizhnii naukovi literaturi [Specialized (niche) tourism: development of the concept in Ukrainian and foreign scientific literature]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya Heohrafichna*, 52, 170–182. DOI: <https://doi.org/10.30970/vgg.2018.52.10183> (in Ukrainian).
13. Lozynskyy, R. M. & Kushnir, L. P. (2018). Kontseptsiiia serioznoho dozvillia i turizm spetsialnoho interesu, abo yak vynykaiut i rozvyvaiutsia innovatsiini vydy turizmu [The concept of serious leisure and special interest tourism, or how innovative forms of tourism emerge and develop]. In M. Yu. Barna (Ed.), *Funktsionuvannia ta perspektyvy rozvytku turystychnoi haluzi Ukrainy* (pp. 176–187). Lviv: LTEU. Available at: <https://fakultet.site/data/monograph2018.pdf> (in Ukrainian) (accessed November 27, 2025).
14. Lozynskyy, R. M., Kuchynska, I. V., & Dorosh, Yu. S. (2013). Heohrafiia resursiv nostalhiinoho turizmu Zhovkivskoho raionu Lvivskoi oblasti [Geography of nostalgic tourism resources of the Zhovkva district of Lviv region]. *Karpatskyi kraj*, 1(3), 94–102. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kkr_2013_1_13 (in Ukrainian) (accessed November 27, 2025).

15. Lozynskyy R., Hrymak O., Kushnir L., Terletska O. & Vovk M. (2021). City size and functional specialization as factors of smart management: A case of Lviv Oblast, Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*, 19(2), 384–397. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19\(2\).2021.31](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19(2).2021.31)
16. Pantyley V., Lozynskyy R., & Slyvka R. (2017). Twenty-five Years of Independent Ukraine: Is there a Way to Sustainable Healthy Development. *Problemy ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*, 12(2), 143–160. Available at: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/4988> (accessed November 29, 2025).
17. Austria Grows Year-Round Tourism. Available at: https://planetski.eu/2025/06/03/austria-grows-year-round-tourism/?utm_source=chatgpt.com%20%22Austrian%20Alps%20Grows%20Year-Round%20Tourism (accessed November 29, 2025).
18. Yours in Trentino from September. Trentino. Available at: https://www.visittrentino.info/en?utm_source=chatgpt.com%20%22Official%20site%20for%20holidays%20in%20Trentino%20Italy%20-%20Italian%20Alps (accessed November 29, 2025).
19. Agritourism. Agritourism in Provence, Alps and Côte D'azur. Available at: https://provence-alpes-cotedazur.com/en/things-to-do/agritourism/?utm_source=chatgpt.com%20%22Agritourism%20in%20Provence,%20Alps%20and%20C%C3%B4te%20 (accessed November 29, 2025).
20. Active and Rural Tourism in Andalusia Explained. Real Estate. Available at: https://realestateandalusia.es/active-and-rural-tourism-in-andalusia-explained/?utm_source=chatgpt.com%20%22Active%20and%20Rural%20Tourism%20in%20Andalusia%20Explained (accessed November 29, 2025).
21. Slovenian Tourism Strategy. 2022–2028. Available at: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MGTS/Dokumenti/DTUR/Strategija-slovenskega-turizma-20222028-/SLOVENIAN-TOURISM-STRATEGY-2022-2028-v2.pdf?utm_source=chatgpt.com%20%22SLOVENIAN%20TOURISM%20STRATEGY%202022%E2%80%932028 (accessed November 29, 2025).
22. Poland's off-season fun. Europe. Available at: https://visiteurope.com/en/experience/polands-off-season-fun/?utm_source=chatgpt.com%20%22Poland%27s%20off-season%20fun (accessed November 29, 2025).